

پاسخ کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان

نحوه بهره‌مندی از بیمه دانشجویی

گزارش حوزه کار و تأمین اجتماعی به دلیل تعدد قوانین و مقررات، دارای پیچیدگی‌ها و ظرافتی است که بسیاری از افراد و مشاغل در حوزه کارگری و کارفرمایی را درگیر خود می‌کند. یکی از ضروری‌ترین امور حمایتی در این بستر، ارائه خدمات مشاوره تخصصی است. از این رو، هفته‌نامه آتیه‌نو با راه‌اندازی این صفحه، تلاش دارد تا با ارائه خدمات مشاوره، کمک کند تا شرکای اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بتوانند وفق قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی از حقوق خود مطلع شده تا هنگام بروز مشکل یا اختلاف به راهکاری درست و دقیق دست یابند.

دانشجوی کارشناسی ترم دوم هستم. به واسطه پدرم که بازنشسته تأمین اجتماعی است، من نیز تحت پوشش تأمین اجتماعی قرار گرفته‌ام. اخیراً از طرف این سازمان صحبت از بیمه دانشجویان مطرح شده است. آیا بیمه دانشجویی همان بیمه‌ای است که من از طریق آن تحت پوشش پدرم هستم؟

شما از طریق پدرتان صرفاً از نظر خدمات درمانی تحت پوشش تأمین اجتماعی هستید و شامل دیگر خدمات سازمان تأمین اجتماعی نمی‌شوید. اگر دانشجویان بخواهند از دیگر تعهدات بلندمدت سازمان تأمین اجتماعی شامل مستمری‌های بازنشستگی و از کارافتادگی و بازماندگان بهره‌مند شوند، می‌توانند با ارائه کارت دانشجویی معتبر در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بیمه شوند. این نوع بیمه در ازای تعهدات مربوطه شامل نرخ‌های مختلف ۱۲ درصد، ۱۴ درصد و ۱۸ درصد است. همچنین میزان حق بیمه ماهیانه نرخ ۱۲ درصد بر اساس ۱۰۱ برابر حداقل دستمزد سال ۱۴۰۱ مبلغ ۵ میلیون و ۷۰۱ هزار و ۱۷۹ ریال و نرخ ۱۴ درصد به مبلغ ۶ میلیون و ۶۵۱ هزار و ۳۷۵ ریال و نرخ ۱۸ درصد مبلغ ۸ میلیون و ۵۵۱ هزار و ۷۶۸ ریال در نظر گرفته شده است. ضمانت دانشجویانی که از طریق والدین خود از نظر درمان تحت پوشش نیستند در صورت تمایل می‌توانند با پرداخت حق سرانه در زمان ماهیانه از خدمات درمانی تأمین اجتماعی بهره‌مند شوند.

پدرم که بازنشسته تأمین اجتماعی بود، اخیراً از دنیا رفته است. آیا از طریق خدمات غیرحضور می‌توانم کمک‌هزینه فتن‌ودفن آن‌مرحوم را دریافت کنم؟

برای کاهش مراجعات و افزایش رضایتمندی مخاطبان و در راستای افزایش خدمات غیرحضور تأمین اجتماعی، این سازمان ضمن برقراری ارتباط با سازمان ثبت احوال کشور در خصوص استعلام فوت بیمه‌شده نسبت به ارائه خدمت غیرحضور پرداخت کمک هزینه کفن و دفن اقدام کرده است. در این خصوص متقاضی می‌تواند بدون مراجعه به شعبه یا کارگزاری تأمین اجتماعی، صرفاً با اسکن مدارک مربوطه در سامانه خدمات غیرحضور نسبت به دریافت کمک‌هزینه مذکور اقدام کند. البته این خدمت غیرحضور نافی از مراجع حضوری متقاضی به شعب تأمین اجتماعی جهت دریافت هزینه کفن و دفن نخواهد بود.

همسر یکی از شهدای دفاع مقدس هستم و در حال حاضر ۲۱ سال و هشت ماه سابقه بیمه تأمین اجتماعی و ۵۰ سال سن دارم. نظر به اینکه سن من به ۵۵ سال نرسیده، در حال حاضر طبق مقررات جاری سازمان تأمین نمی‌توانم بازنشسته شوم و چون توان کار کردن را نیز ندارم لطفا راهنمایی کنید از چه طریقی می‌توانم از مزایای بازنشستگی بهره‌مند شوم؟

خوشبختانه در راستای حفظ کرامت ایثارگران و خانواده معظم شهدا، در ماده (۸۷) برنامه ششم توسعه یک بند (بندخ) گنجانده شده مبنی بر اینکه همسران و فرزندان

شهدای شاغل در دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، می‌توانند با حداکثر هشت سال سنوات ارفاقی و با حقوق کامل بازنشسته شوند؛ لذا در اجرای بند «خ» ماده (۸۷) برنامه ششم، سازمان تأمین اجتماعی اعلام کرده که کلیه فرزندان و همسران شهدا که در پوشش ماده (۲) قانون فوق‌الذکر در زیر مجموعه‌های قوای مقننه، قضاییه، مجریه، دستگاه‌های عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، صداوسیما، جمهوری اسلامی ایران، نیروهای مسلح، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و مؤسسات و شرکت‌هایی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و یا در سایر دستگاه‌ها، سازمان‌ها و مراکز تولیدی و توزیعی و خدماتی که تحت پوشش قانون کار یا مقررات سازمان تأمین اجتماعی قرار دارند، شاغل و بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستند با داشتن حداقل ۲۲ سال تمام سابقه بیمه پردازی و حداکثر هشت سال سنوات ارفاقی بدون شرط سنی و با ارائه گواهی مربوطه از بنیاد شهید و امور ایثارگران، در صورتی که در زمان درخواست بازنشستگی اشتغال به کار داشته باشند، می‌توانند در طول دوره اجرای برنامه ششم توسعه (لغایت ۱۴۰۱/۱۲/۲۹) تقاضای بازنشستگی کنند. اما نظر به اینکه تاکنون برنامه هفتم توسعه توسط دولت و مجلس تهیه و تدوین نشده، اصولاً تا آغاز اجرای برنامه هفتم مفاد برنامه ششم احتمالاً تا آخر سال ۱۴۰۱ قابل اجرا خواهد بود. اما در مورد شما؛ بعد از دو ماه که سابقه بیمه شما به ۲۲ سال کامل رسید، اگر در یکی از دستگاه‌های اجرایی فوق‌الذکر، شاغل و بیمه‌شده تأمین اجتماعی باشید، می‌توانید تقاضای بازنشستگی خود را به دستگاه مربوطه ارائه کنید. در غیر این صورت چنانچه بیمه‌شده یکی از مراکز مشمول قانون کار هستید، باید

درخواست خود را مستقیماً به شعبه مربوطه تأمین اجتماعی ارائه کنید.

در حال حاضر از تأمین اجتماعی مقرری بیمه بیکاری دریافت می‌کنم. چند سال قبل کارمند رسمی آموزش و پرورش بودم و خودم را باز خرید کردم. آیا مقرری بگیران بیمه بیکاری نیز می‌توانند همانند بیمه‌شدگان اجباری نسبت به انتقال سوابق قبلی سایر صندوق‌های بیمه‌ای خود به صندوق تأمین اجتماعی اقدام کنند؟

کلیه بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی اعم از بیمه‌شده اجباری، اختیاری، مشاغل آزاد، مقرری‌گیران بیمه بیکاری، بیمه‌شدگانی که در حال دریافت غرامت دستمزد ایام بیماری و یا بارداری هستند، همچنین سایر بیمه‌شدگان مشمول که به نحوی از انحاء حق بیمه به صندوق تأمین اجتماعی می‌پردازند، همه این گروه‌ها که دارای سابقه پرداخت حق بیمه یا کسور بازنشستگی نزد سایر صندوق‌های بیمه‌ای هستند، اگر به صورت کلی و یا جری کسور بازنشستگی خود را از صندوق قبلی دریافت نکرده باشند می‌توانند نسبت به انتقال سوابق قبلی خود به تأمین اجتماعی اقدام کنند. البته بعد از محاسبه مابه‌التفاوت مربوطه و پرداخت آن، سابقه انتقالی در سیستم تأمین اجتماعی ذخیره می‌شود.

چند ماه است در یک کشت گلخانه‌ای کار می‌کنم و کارفرما اظهار می‌دارد کارگران کشت‌های گلخانه‌ای مشمول بیمه تأمین اجتماعی نیستند و از بیمه کردن ما خودداری می‌کند. آیا این ادعای کارفرمای ما صحیح است؟

ادعای کارفرمای شما برخلاف مقررات است؛ زیرا کلیه

کارگرانی که در کشت‌های گلخانه‌ای اشتغال به کار دارند مشمول قانون تأمین اجتماعی هستند و کارفرما مکلف است طبق ماده (۳۹) قانون تأمین اجتماعی نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه آنها اقدام کند. به هر حال در صورت امتناع از بیمه کردن شما، به شعبه تأمین اجتماعی مراجعه کنید تا از کارگاه مورد نظر بازرسی به عمل آید و در نهایت شما می‌توانید بر اساس بازرسی به عمل آمده، طبق مقررات مربوطه از خدمات سازمان تأمین اجتماعی بهره‌مند شوید.

در یک شرکت تولیدی شاغل و بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستم. پدرم مریض احوال و بیکار و تأمین هزینه زندگی پدر و مادرم به عهده من است. پدرم ۵۸ سال و مادرم ۵۶ سال سن دارد. با توجه به اینکه سن پدرم کمتر از ۶۰ سال است، آیا می‌توانم مادرم را به تنهایی تحت تکفل خود قرار داده تا او نیز از خدمات درمانی تأمین اجتماعی بهره‌مند شود؟

بله. اگر پدر به دلیل عدم احراز شرط سنی ۶۰ سال نمی‌تواند تحت تکفل فرزند بیمه‌شده خود قرار گیرد، چنانچه طبق بررسی‌های سازمان تأمین اجتماعی و بر اساس مقررات مربوطه، معاش والدین توسط بیمه‌شده تأمین شود، در این صورت مادر با داشتن حداقل ۵۵ سال تمام به تنهایی می‌تواند تحت تکفل فرزند خود قرار گرفته و از درمان تأمین اجتماعی بهره‌مند شود. همچنین چنانچه سن پدر کمتر از ۶۰ سال باشد اما طبق نظریه کمیسیون‌های پزشکی سازمان تأمین اجتماعی از کار افتاده کلی شناخته شود، در این صورت پدر نیز تحت تکفل فرزند خود قرار خواهد گرفت.

ادامه در صفحه ۱۵

احمد فاضلی
کارشناس سازمان
تأمین اجتماعی

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

باید با تصویب
بیمه‌های
فراگیر ضریب
پشتیبانی
تأمین اجتماعی
از ۲.۷ به عدد ۷
برگردد

و این سازمان حمایت شود، نسبت به جمعیت زیادی که تحت پوشش سازمان هستند، خدمات قابل دفاع و قابل قدر دانی به این افراد ارائه شده است. «صادقی افزود: «در مجموع خدمات این سازمان رضایتمندی مخاطبان در طیف‌های مختلف بیمه‌شده و بازنشسته را به همراه داشته و اگر چنانچه دولت با آینده‌نگری در برنامه هفتم توسعه متعهد به اجرای تعهدات خود نسبت به سازمان تأمین اجتماعی باشد به طور قطع این سازمان، میزان رضایتمندی خود را ارتقا خواهد داد.» وی اضافه کرد: «رضایتمندی افراد تحت پوشش تأمین اجتماعی رضایتمندی از نظام سیاسی و حاکمیت کشور است، اما بعضاً برخی از دولت‌ها به این علت که درک درست و جامعی از حوزه اجتماعی و اهمیت حیات سازمان تأمین اجتماعی ندارند، گاه با عدم ایفای تعهدات خود نسبت به این سازمان، مشکلاتی را موجب می‌شوند.»

حمایت تأمین اجتماعی از بازنشستگان و مستمری‌گیران
رییس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری درباره حمایت تأمین اجتماعی از بازنشستگان و مستمری‌گیران گفت: «تأمین اجتماعی در مباحث مختلف همکاری جدی دارد. معتقدم هر سازمان دیگری بود زیر این فشارها متلاشی می‌شد اما تأمین اجتماعی به دلیل عقبه کارشناسی که در آن وجود داشته و منابع انسانی درون سازمانی، رویکرد تعاملی با شرکای اجتماعی، همزیستی مسالمت‌آمیز با خدمت‌گیرندگان و خدمت‌دهندگان و حوزه کارفرمایی و کارگری منتج به این موضوع شده که به نسبت سایر سازمان‌های دیگر؛ میزان رضایتمندی در تأمین اجتماعی افزایش یافته است.» وی ادامه داد: «خدمات تأمین اجتماعی به بازنشستگان ارائه می‌شود بدون اینکه ربالی از دولت در آن دخیل باشد

بدهی دولت، تأمین خوراک و مواد اولیه شرکت‌های زیرمجموعه و تهاتر آن با مطالبات سازمان و واگذاری در قالب شرکت‌های مکمل زنجیره ارزش گروه تأمین، تصویب نشدن قوانین جدید مغایر با اصول بیمه‌ای تأمین اجتماعی، مجوز بازنگری همه قوانین و مقررات مغایر با اصول بیمه‌ای، خلق منابع جدید بلندمدت با منافع بین‌النسلی صندوق‌های بیمه‌ای «حقوق مالکانه»، تصویب بیمه‌های فراگیر اجتماعی اجباری دانست.

وی تصریح کرد: «باید با تصویب بیمه‌های فراگیر ضریب پشتیبانی تأمین اجتماعی از ۲.۷ به عدد ۷ برگردد، حفظ یکپارچگی نظام تأمین اجتماعی نیز در برنامه هفتم توسعه دیده شود و اگر این مسائل توجه شود تأمین اجتماعی ماندگار است و یک سازمانی است که می‌تواند ۵۰ سال دیگر خدمات بین‌النسلی ارائه دهد.»

ادامه از صفحه ۲
...وی معتقد است: «همچنین در برنامه هفتم توسعه الزام به مفاد برنامه ششم توسعه که از سال ۱۳۹۶ دولت را تکلیف کرده باید اجرایی شود که این مهم یعنی واگذاری حقوق مالکانه و امتیاز دولتی با توجه اقتصادی است، باید مجوز انتشار اوراق بهادار اسلامی داخلی و بین‌المللی به پشتوانه مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از دولت در نظر گرفته شود. همچنین برای طولانی شدن عمر تأمین اجتماعی، تسویه مطالبات قطعی دولت در سازمان تأمین اجتماعی و شرکت‌های تابعه را در قالب اوراق تسویه خزانه باید اجرایی شود.»

صادقی الزامات دیگر در برنامه هفتم توسعه را اجازه استفاده از فاینانس در طرح‌های سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی، اختصاص درصدی از افزایش درآمدهای سالیانه نفتی تا تسویه حساب کامل